

Ders Planı: Yapay Zeka Asistanları ile Kapsayıcılığı Güçlendirmek

Tarih	
Öğretim Kadrosu	
Dönem / Hafta	
Yaş Seviyesi	10–14 yaş arası
Süre / Uzunluk (Saat)	1,5 saat (90 dakika)
Temel Öğrenme Alanı	Dijital Okuryazarlık, Eğitim Teknolojileri, Etik ve Kapsayıcılık
Konu / Odak	Kapsayıcı Yapay Zeka Öğreniminde Öğretmenin Rolü
Dersin Adı	Öğretmenler & Yapay Zeka, Sıkı Dostlar!
Öngörülen Çıktılar	Kapsayıcı Yapay Zeka Öğreniminin Kolaylaştırıcısı Olarak Öğretmenler: Öğrenciler şunları yapabilecektir: - Yapay zeka araçlarıyla etik ve kapsayıcı etkileşimlere rehberlik etmede öğretmenlerin rolünü belirlemek. - Sorumlu bir şekilde kullanıldığında yapay zeka teknolojilerinin (metin tabanlı ve multimedya tabanlı) kapsayıcı öğrenmeyi nasıl destekleyebileceğini açıklamak. - Görevleri iş birliği içinde çözmek için yapay zeka

	araçlarıyla etkileşime girerken etik kuralları uygulamak. • Yapay zeka araçlarının yanlılıkları (önyargıları), riskleri ve sınırlılıkları üzerinde düşünmek ve öğretmenlerin adil erişimi desteklemek için kullanabileceği stratejileri ifade etmek. • Kapsayıcı yapay zeka uygulamalarına ilişkin anlayışlarını gösteren, yapay zeka destekli bir dijital ürün (metin tabanlı veya görsel) oluşturmak.
Ders Açıklaması	Kısa Açıklama: Bu ders, ortak ülkelerdeki (İsveç, Romanya, Türkiye, Fransa, Yunanistan ve İspanya) çeşitli ilköğretim ve ortaokul ortamlarında kapsayıcılığı ve kişiselleştirmeyi sağlamak amacıyla öğretmenlerin yapay zekayı etik ve etkili bir şekilde kullanmadaki kritik rolünü incelemektedir. Bu Ders Planı İçin Ön Koşullar ve Gerekli Materyaller: Projeksiyon cihazı veya TV, Öğrenci cihazları (bilgisayar/tablet), İnternet bağlantısı, ChatGPT (metin üretim aracı), Canva AI (veya benzeri bir yapay zeka görsel/resim oluşturucu), Google Dokümanlar / Microsoft Word, Öğrenciler için Basılı Etik Yapay Zeka Kuralları Kılavuzu.

Ders Akış Planı (Toplam Süre: 90 Dakika)

Giriş: 10 Dakika

Etkinlik 1: Teknolojiyi kapsayıcı kılan nedir?

Ele Alınan Modül İçeriği: Yapay zeka araçlarını kullanırken güvenlik, etik ve erişilebilirlik.

Metodoloji & Ortak Ülke Bağlamı: Öğretmen, kapsayıcı olan ve olmayan öğrenme senaryolarından örnekler gösterir. Öğrenciler hangi dijital davranışların kapsayıcılığı teşvik ettiği üzerine beyin fırtınası yapar. Öğretmen; kuralları belirleme, erişilebilirliği sağlama ve adil katılımı izleme konularında öğretmenin rolünü vurgular.

Etkinlik 2: Özenle Sor! (30 Dakika)

Ele Alınan Modül İçeriği: İstem mühendisliği (prompt engineering) + etik ve kapsayıcı yapay zeka etkileşimleri.

Metodoloji & Ortak Ülke Bağlamı: Öğrenciler ikili gruplar halinde çalışır. Her gruba bir "kapsayıcı öğrenme senaryosu" verilir (Örn: disleksisi olan bir öğrenci, çok dilli öğrenciler, alternatif açıklamalara ihtiyaç duyan öğrenciler). Öğrenciler şunları yapmalıdır:

- Sınıfın etik yapay zeka kurallarına uygun olarak ChatGPT için bir istem (prompt) yazmak.
- Öğretmeninden geri bildirim aldıktan sonra istemi geliştirmek.
- Öğrenci dostu bir açıklama veya uyarılama oluşturmak için ChatGPT'yi kullanmak.
- Yapay zekanın verdiği cevaptaki sınırlılıkları değerlendirmek.

Öğretmenin rolü: Güvenli istemler yazmalarında öğrencilere rehberlik etmek, kontroller yapmak, yapay zeka çıktılarını eleştirel bir şekilde yorumlamalarına yardımcı olmak ve uyarlamaların kapsayıcılığı teşvik etmesini sağlamak.

Etkinlik 3: Herkes İçin Yapay Zeka! (25 Dakika)

Ele Alınan Modül İçeriği: Çok modlu (multimodal) yapay zeka + kapsayıcı öğrenme ürünleri tasarlama.

Metodoloji & Ortak Ülke Bağlamı: Öğrenciler Canva AI kullanarak şu bilgileri özetleyen görsel bir poster oluştururlar:

- Kapsayıcı yapay zeka uygulamaları
- Öğretmenin rolü
- Öğrenmede yapay zeka kullanmanın bir riski + bir fırsatı
- Sorumlu kullanım için bir sınıf kuralı

Öğretmen, öğrencilerin güvenli görsel şablonlar seçmesini sağlayarak ve yapay zeka tarafından oluşturulan metin ile resimlerin doğruluğunu kontrol ederek öğrenenleri destekler.

Etkinlik 4: Mikro-Münazara – Yapay zekaya her sınıfta izin verilmeli mi? (15 Dakika)

Ele Alınan Modül İçeriği: Eleştirel düşünme, etik değerlendirme.

Metodoloji & Ortak Ülke Bağlamı: Gruplar, bir yapay zeka münazara oluşturucusu tarafından üretilen ifadeleri alırlar (öğretmen tarafından ChatGPT veya başka bir araç kullanılarak önceden hazırlanmış). Öğrenciler kendilerine atanan ifade lehinde veya aleyhinde kısa argümanlar

hazırlarlar. Öğretmen, kapsayıcı konuşma süreleri ve saygılı etkileşimler sağlayarak süreci yönetir (modere eder).

Kapanış: 10 Dakika

Etkinlik: Galeri Yürüyüşü + Değerlendirme (Yansıtma)

Ele Alınan Modül İçeriği: Ders içeriğinin gözden geçirilmesi + kolaylaştırıcı olarak öğretmenin rolü.

Öğrenciler sınıfta dolaşarak Canva posterlerini incelerler. Her öğrenci bir yapışkan nota (post-it) şunları yazar:

- Öğretmenlerin, öğrencilerin yapay zekayı güvenli bir şekilde kullanmalarına yardımcı olma yollarından biri
- Yapay zeka hakkında hâlâ merak ettikleri bir şey

Öğretmen, yapay zekanın her zaman adaleti, katılımı ve öğrenci refahını desteklemesini sağlamadaki rolünü vurgulayarak oturumu kapatır.